Motion om Omaishelppi-verksamhet

Gemensamma kyrkorådet 23.9.2026 § 154

Föredragande Gemensamma kyrkorådets ordförande Aulikki Mäkinen

Presentation Medlemmen i gemensamma kyrkofullmäktige Eija Koskivaara lämnade följande motion i Åbo och S:t Karins kyrkliga samfällighets gemensamma kyrkofullmäktige 10.6.2026:

Omaishelppi-motion

Jaana Heinonen, som för tio år sedan arbetade som barnskötare i Turun Katariinanseurakunta, tog initiativ till en ny verksamhet som underlättar vardagen för barnfamiljer. Så föddes Pikkuhelppi (Lillhjälpen), som ger föräldrar till små barn egen tid samt stöd i att hantera vardagen och de dagliga rutinerna. Pikkuhelppi stöder föräldraskapet på ett helhetsinriktat sätt och hjälper familjen med små saker och sysslor, bland annat genom barnomsorgshjälp.

Pikkuhelppi har nu spridit sig över hela Finland och redan 80 församlingar genomför denna idé. Idag är Pikkuhelppi ett projekt som drivs av Lasten ja nuorten keskus.

I slutet av maj hedrades och tackades Jaana och hennes arbetspartner Janette Pietilä med blommor och ett diplom vid det nationella Pikkuhelppi-seminariet för sitt hjärtliga och fördomsfria arbete till förmån för barnfamiljer.

Det uppskattas finnas tusentals närståendevårdare i Åbo-området. Man uppskattar att cirka 30 000 invånare i området regelbundet vårdar en närstående utan något officiellt avtal. Närståendevårdare utför sitt arbete av kärlek till sina närstående. Ofta är närståendevårdarna äldre och skulle behöva lite extra vila eller tid för sig själva.

Jag föreslår att Åbo och S:t Karins kyrkliga samfällighet undersöker om vi har hjärta och fördomsfrihet att utveckla en tjänst för närståendevårdare som motsvarar Pikkuhelppi?

Åbo 10.6.2026
Eija Koskivaara
medlem av kyrkofullmäktige
Katariinanseurakunta

I Åbo- och S:t Karins-området finns cirka 2 500 officiella närståendevårdare. Officiella närståendevårdare har ett gällande avtal om närståendevård med välfärdsområdet och erhåller stöd för närståendevård som beviljas av välfärdsområdet. I Varha tillämpas ett fyrstegssystem för stöd till närståendevård, där ersättningen fastställs med hänsyn till hur krävande vården är. Uppskattningsvis

10 procent av närståendevårdarna har förbundit sig till vårdansvaret nästan dygnet runt. Utöver de officiella närståendevårdarna finns det en mycket större grupp människor som vårdar sin make/maka, sina föräldrar, sina barn eller andra nära anhöriga utan ett officiellt avtal om närståendevård.

Närståendevården är i sin helhet ett mycket omfattande fält. Bland dem som får vård finns människor i mycket olika åldrar, vilkas sjukdom eller funktionsnedsättning medför ett behov av vård. I stödinsatserna måste man bedöma de behov som olika sjukdomar medför och även närståendevårdarens resurser. Ofta är behovet av stöd mycket långvarigt. Det är viktigt att församlingarna begrundar vilken roll just de har när det gäller att stödja närståendevårdare, vid vilka övergångsskeden församlingen bäst kan ge stöd och hur samarbetet med andra hjälpare ska utformas.

I tre av den kyrkliga samfällighetens församlingar bedrivs för närvarande regelbundet arbete för att stödja närståendevårdare. Dessutom håller man på att inleda stödverksamhet för närståendevårdare i två församlingar. För närståendevårdare anordnas till exempel dagsutflykter och församlingens lokaler ställs till förfogande för deras träffar. Dagsutflykterna har även finansierats med testamenterade medel som förvaltas av det gemensamma församlingsarbetet. Syftet med verksamheten är att erbjuda närståendevårdare små stunder av vila samt kamratstöd. Stödinsatserna för närståendevårdare genomförs i samarbete med organisationer för närstående vårdare samt med Varha.

Vid diakonins mottagningar stöds närståendevårdares ork genom samtalsstöd samt, i undantagsfall, genom ekonomiskt bistånd. Närståendevårdare vägleds också att ansöka om de bidrag som de har rätt till. Varha har under våren 2026 startat projektet Omavoima, som syftar till att främja välbefinnandet hos närståendevårdare. Församlingen deltar i projektet genom att sprida information om projektets aktiviteter och uppmuntra närståendevårdare att delta i det.

Katariinanseurakunta beviljades ett bidrag på 15 000 euro inom ramen för Åbo stads involverande invånarbudget för att organisera vardagshjälp via Varissuon Varikko. I praktiken möjliggör bidraget att deltidsanställda kan anställas för att utföra arbete som främjar närståendes välbefinnande. Som en form av stöd har man tänkt sig att stödja närståendevårdare. Även de gemenskapscentra som i ett bredare perspektiv för människor närmare varandra möjliggör stöd till närståendevårdare.

Arbetet med närståendevårdare är en viktig del av församlingarnas diakoniverksamhet. Informationen om verksamheten bör samlas på ett och samma ställe på webbplatsen, så att potentiella deltagare lätt kan hitta den. Att starta helt nya initiativ riktade till närståendevårdare kräver antingen nya resurser eller en omvärdering av församlingens (diakonins) övriga uppgifter. Församlingarna skulle dock kunna åta sig att minst en gång om året

anordna ett gemensamt läger för närståendevårdare, där ansvaret för att anordna lägret roterar mellan församlingarna. Församlingarna skulle också kunna besluta att församlingslokalerna får ställas till förfogande kostnadsfritt för närståendevårdarorganisationernas evenemang och regelbundna sammankomster. Församlingarna kan även vägleda och utbilda sina frivilliga i att delta i träffar som anordnas för närståendevårdare.

Förslag

Gemensamma kyrkorådet antecknar för kännedom det svaromål som utarbetats till Eija Koskivaara fullmäktigemotion.

Beslut

Enligt förslaget.

164/04.08.01.06/2026

Gemensamma kyrkofullmäktige 8.10.2026 § 60

Föredragande Gemensamma kyrkorådet

Förslag

Gemensamma kyrkofullmäktige antecknar för kännedom det svaromål som utarbetats till Eija Koskivaara fullmäktigemotion.

Beslut

Enligt förslaget.